Lectio divina u podstaw życia duchowego

ks. prof. dr hab. Marek CHMIELEWSKI
Katedra Duchowości Systematycznej i Praktycznej
KUL, 25 IV 2019.

Życie duchowe = duchowość <u>chrześcijańska</u>

Tiziano Vecellio, Emaus (1530, Louwr)

- „życie w Chrystusie, życie według Ducha Świętego” (VC 93);
- „życie ożywiane i kierowane przez Ducha ku świętości i doskonaleniu miłości” (PDV 19);

- wyłączny atrybut osób ochrzczonych – obiektywny początek życia duchowego we Chrzcie świętym;
- życie duchowe jest **życiem nadprzyrodzonym** – przekraczającym porządek natury – z łaski – jest darem.

Źródła życia duchowego

sakramenty

Słowo Boże

życie duchowe
jako życie
w Chrystusie

modlitwa

asceza

„Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Chrystusa”

(św. Hieronim)

„Dlatego zachęcam wszystkich wiernych, by odkrywali na nowo osobiste i wspólnotowe spotkanie z Chrystusem, Słowem Życia, które stało się widzialne, i by stawali się Jego zwiastunami, aby dar życia Bożego – komunia – rozprzestrzeniał się coraz bardziej w całym świecie. Uczestniczenie bowiem w życiu Boga, Trójcy Miłości, daje «pełną radość»”.

(Benedykt XVI, Verbum Domini, 2)

„[…] ważne jest odpowiednie wychowywanie i formowanie ludu Bożego, by podchodził do świętych Pism w powiązaniu z żywą Tradycją Kościoła, uznając je za słowo Boże. Kształtowanie takiego podejścia u wiernych jest bardzo ważne z punktu widzenia życia duchowego” (VD 18).

„Wielkie duchowości, które naznaczyły dzieje Kościoła, zrodziły się dzięki wyraźnemu odniesieniu do Pisma” (VD 48)

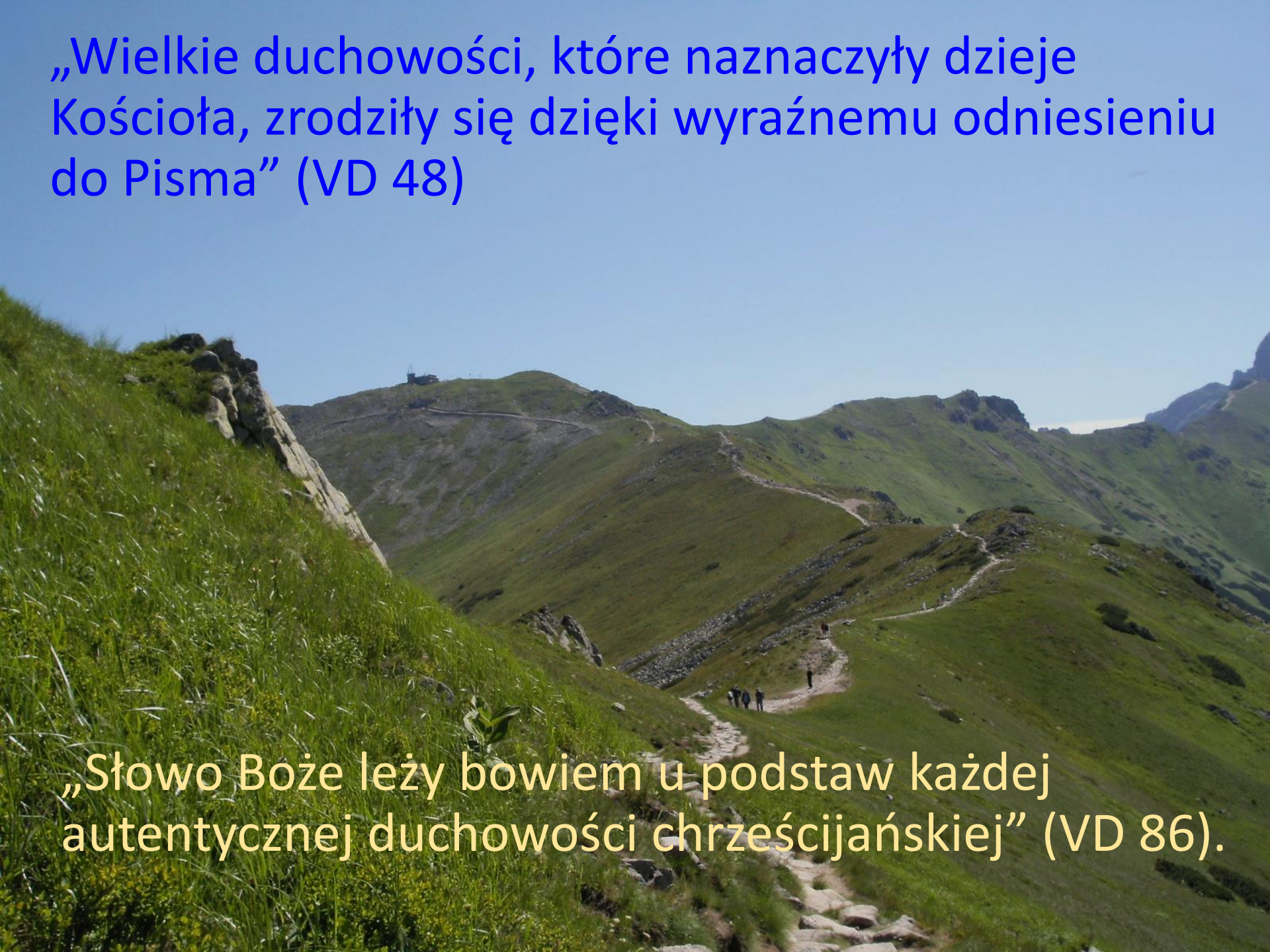

„Słowo Boże leży bowiem u podstaw każdej autentycznej duchowości chrześcijańskiej” (VD 86).

Lectio divina

„pobożne czytanie” – indywidualna, dialogiczna lektura Słowa Bożego, które pod kierownictwem Ducha Świętego stopniowo przechodzi w medytację i modlitwę, osiągającą poziom kontemplacji.

„Oras, loqueris ad Sponsum; legis, ille tibi loquitur” – Gdy się modlisz, mówisz do Boga; gdy czytasz, On mówi do ciebie (św. Hieronim).

„Bóg przemawia i wychodzi naprzeciw człowiekowi, dając się poznać w dialogu” (VD 22).

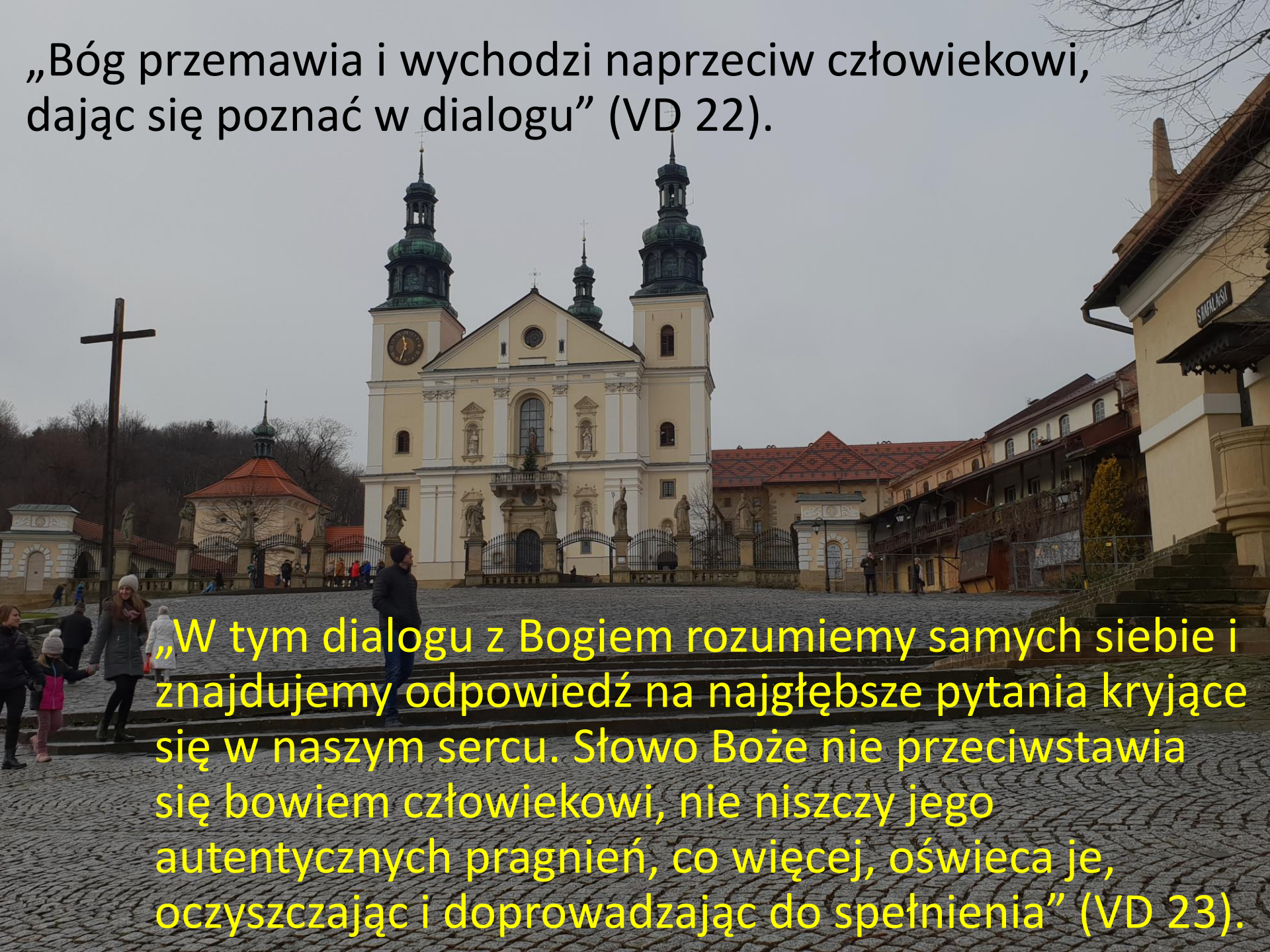

„W tym dialogu z Bogiem rozumiemy samych siebie i znajdujemy odpowiedź na najgłębsze pytania kryjące się w naszym sercu. Słowo Boże nie przeciwstawia się bowiem człowiekowi, nie niszczy jego autentycznych pragnień, co więcej, oświeca je, oczyszczając i doprowadzając do spełnienia” (VD 23).

lectio divina

Asceza przygotowawcza do *lectio divina*

- ***warunki wewnętrzne*** – Słowo Boże chce padać na glebę żyzną (por. Mt 13, 8) – potrzeba dyspozycji: *puritas cordis* (czyste serce) – wolność od grzechu i skupienie się na Bogu;
- ***warunki zewnętrzne***
  - cisza (bez hałasu) – „Jedno Słowo wypowiedział Ojciec, którym jest Jego Syn, i to Słowo wypowiada nieustannie w wieczystym milczeniu. W milczeniu też powinna słuchać go dusza” (św. Jan od Krzyża)
  - odpowiedni czas (bez zmęczenia)
  - właściwe miejsce (oświetlenie, przewietrzenie)
  - estetyka miejsca
  - (wy)godna postawa (klęczenie, siedzenie)

lectio

Non multa, sed multum –
Niewiele, ale dobrze –
lektura powolna i uważna.

„Te totum applica ad textum, rem totam applica ad te” –
Cały przykładaj się do tekstu
i cały tekst przykładaj do siebie
(Bengel, egzegeta protestancki).

praca rozumu

meditatio

- stworzyć w sercu rezonans psychiczno-emocjonalny, aby Słowo przeniknęło najgłębsze sfery (tzw. serce), by stało się częścią nas samych, modelując myśli, uczucia i życie;

- ożywić przeczytane treści biblijne swoją wyobraźnią; wczuć się w opisane wydarzenie biblijne

praca wyobraźni i uczuć

oratio

- ✓ mówić do Boga Jego językiem – słowami przeczytanego i przeżytego tekstu;
- ✓ przepraszać;
- ✓ dziękować;
- ✓ prosić;
- ✓ uwielbiać – przejście do kontemplacji

praca woli

contemplatio

- wylanie serca przed Panem
- adoracja – patrzenie i miłowanie (A. Tanquerey)
- obecność wobec Tego, który JEST (obecny)

„Słowo to bowiem jest bardzo blisko ciebie: w twych ustach i w twoim sercu, byś je mógł wypełnić” (Pwt 30,14; por. Rz 10, 8)

oddanie siebie

Podsumowanie

Stwórca moc Słowa – Bóg jednym słowem stworzył świat i człowieka

Bóg, odwieczne Słowo w spotkaniu z Nim stwarza na nowo człowieka – nowy, duchowy człowiek

Dziękuję za uwagę!